

Káli - odvodené z kala – „čas“; *hinduistická bohyňa* krvavého kultu, zobrazovaná s čiernou hrozivou tvárou (v súlade s farebnou symbolikou čierna farbaznamená *smrť*), desiatimi pažami, v ktorých drží zbraň, alebo naopak ako krásna žena na *levovi/tigrovi*; pôvodne nadprirodzená bytosť materinského kultu (pozri *Matky bohyně*), neskoršie jej kult spájaný s krvavými obeťami a *orgiami*; známa aj pod inými menami: *Párvatí* (v tomto spojení predstavuje tvorivú energiu boha Šivu, ktorého je manželkou), *Dévi*, *Umá*, *Durgá*, *Gaurí*; ich synom bol *Ganéša*; pozri *indickí bohovia*

kalifát/chalífát - 1.vláda kalifa, stredovekého *moslimského* vládcu; pozri *Abbásovci*; *korán*; *islam*
2.ríša, ktorej vládol kalif

Kalifornia - pozri *kunzit*, *USA*

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Kalifornia>

kalifornskí maliari - pozri *S. M. Wright*; *americkí maliari*

https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Painters_from_California

kaligraf - *umelec* s kľúčovým postavením medzi islamskými maliarmi (pozri *islamské miniatúry*, *islamské umenie*); vyjadrené tým, že niekedy iba on podpisoval *dielo*; až po ňom významom nasledoval *ornamentik* a najmenej doceňovaný bol maliar, ktorého *podpis* v diele býval skrytý; v európskom *grafickom umení* pozri *katedrál*, *scripsid*; *čítať a písať*

*kaligrafi *litovskí* - *litovskí kaligrafi*

*kaligrafi *podľa národnosti* -

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Calligraphers_by_nationality

*kaligrafi *škótski* - *škótski kaligrafi*

kaligrafia - z gréc. kalos – „krásny“, grafein – „písať“; starým názvom *krasopis*; písanie písmen krásnych, funkčne dokonalých a jasných *tvarov*, ktoré okrem informačných funkcií zvyčajne vyjadrujú *estetickú* hodnotu *písma*; podložkou bol predovšetkým *papier* a *hodváb*; v širšom zmysle za kaligrafiu považované aj dokonalé nápisy na iných materiáloch (*kameň*, *bronz* a d.); v *antike* kaligrafované prvé obrazové básne (*technopignion/paignion*, *carmina figurata*); za kaligrafiu považované dekoratívne *krásne písmo*, *krasopis* s *ornamentmi* a *ligatúrami* (pozri *katedrál*); kaligrafia komponovaná do jednotne riešenej plochy s *ilustráciami*, ornamentom apod.; najväčší rozkvet kaligrafie v stredovekých *rukopisoch* (pozri *anglo-írske umenie*) a v islamskom písomníctve (kaligrafická výzdoba kupoly chrámu Hagia Sofia; pozri *islamská kaligrafia*) alebo v japonskej tvorbe (pozri *bokuseki*, *sagabon*), v čínskom maliarstve (škola Wu; pozri *literárské maliarstvo*); v mimoeurópskom prostredí kaligrafia kladená pred maliarstvo (pozri *kaligraf*); vedľa maliarstva, poézie a hudby bola kaligrafia v Číne a Japonsku a považovaná za základnú činnosť *muža*; dôležité miesto v japonskom umení zaujala vďaka *zen-budhizmu*, ktoré kaligrafiu považovalo za prostriedok *meditácie*; kaligrafia v Japonsku vešaná aj ako obraz (pozri *–e*); kaligrafia považovaná za cenný dar (*rukopis* považovaný za pečaťný odtlačok *srdca*); v japonskom umení 2.-3.st. sa podložkou pre kaligrafiu stávajú vejáre, dekoratívne farebné alebo biele papiere; kaligrafia okrem textu opatrená červenou *pečaťou* (symbolický význam má pečať aj jej *červená farba*) a takéto kaligrafie uchovávané v *albumoch*; pozri *egyptské hieroglyfy*

pozri *ornament epigrafický*; *humanistická polokurzíva*; *scripsid*; *óm*; *album*; *broskyňové amulety*; *vizuálna poézia*; *jangšaoská kultúra*, *japonské umenie 6*; *asemické písanie*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Amore>

https://en.wikipedia.org/wiki/Consolation_of_Philosophy

https://www.google.sk/search?q=Matox&espv=210&es_sm=93&tbm=isch&source=iu&imgil=tG_2FQ5lSacEuM%253A%253Bhttps%253A%252F%252Fencrypted-tbn2.gstatic.com%252Fimages%253Fq%253Dtbn%253AANd9GcSu5cQkRx-CczelkARb5NhCMjU4S8_BtJxj9teIYTLYhNO28DJEMQ%253B800%253B524%253BGrkgRifCo_UfyM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.fadwebsite.com%25252F2010%25252F12%25252F19%25252Fnnuno-de-matox-answers-fads-questions%25252F&sa=X&ei=11SzUpLoL6Lm4wTH-4HoDg&ved=0CFQQ9QEwAw&biw=1858&bih=957#facrc=&imgdii=&imgrc=Ktgi3MOywgIItM%3A%3BmkxUIjJrmzVmmM%3Bhttp%253A%252F%252Fb.vimeocdn.com%252Ffps%252F

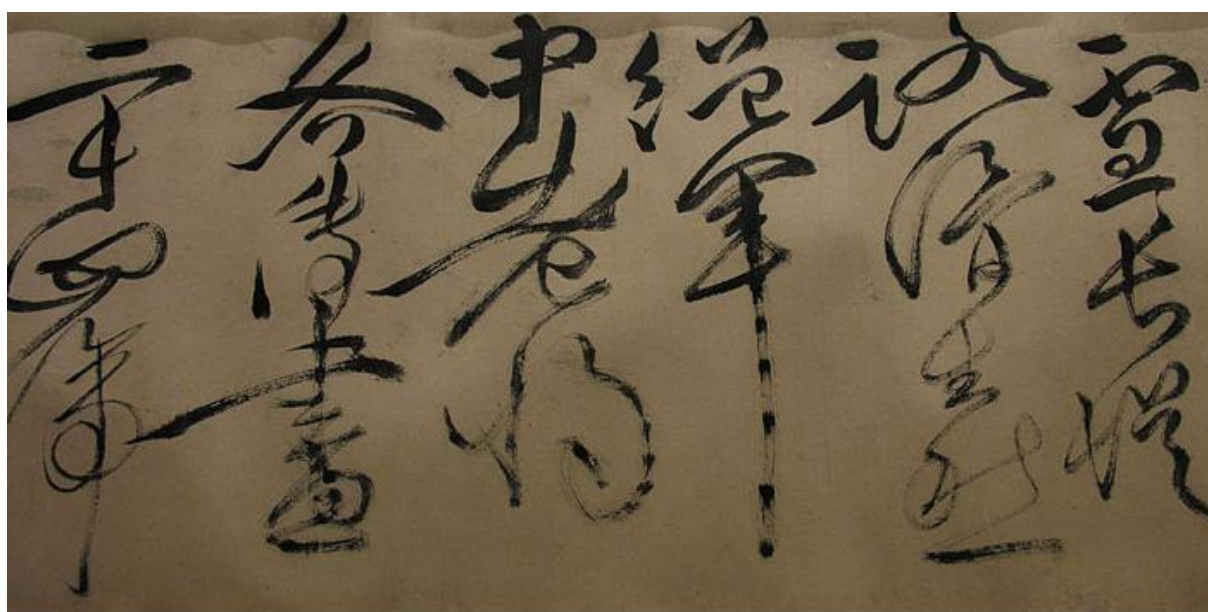
114%252F911%252F1149119_300.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fvimeo.com%252Fmatovisuals%3B300%3B300

Kaligrafia z hebrejskej Cervera Bible (1299-1300)

Kaligrafická výzdoba z manuskriptu Consolatio philosophae (1385)

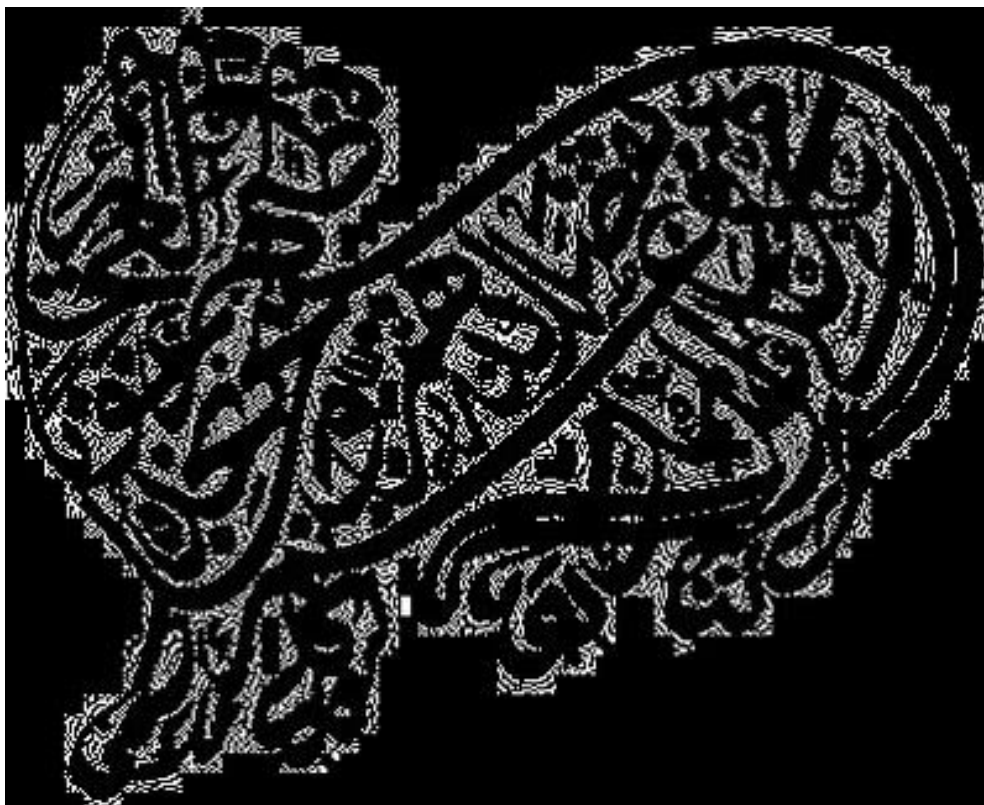
Xu Wei: Kaligrafická básň (16.st.)

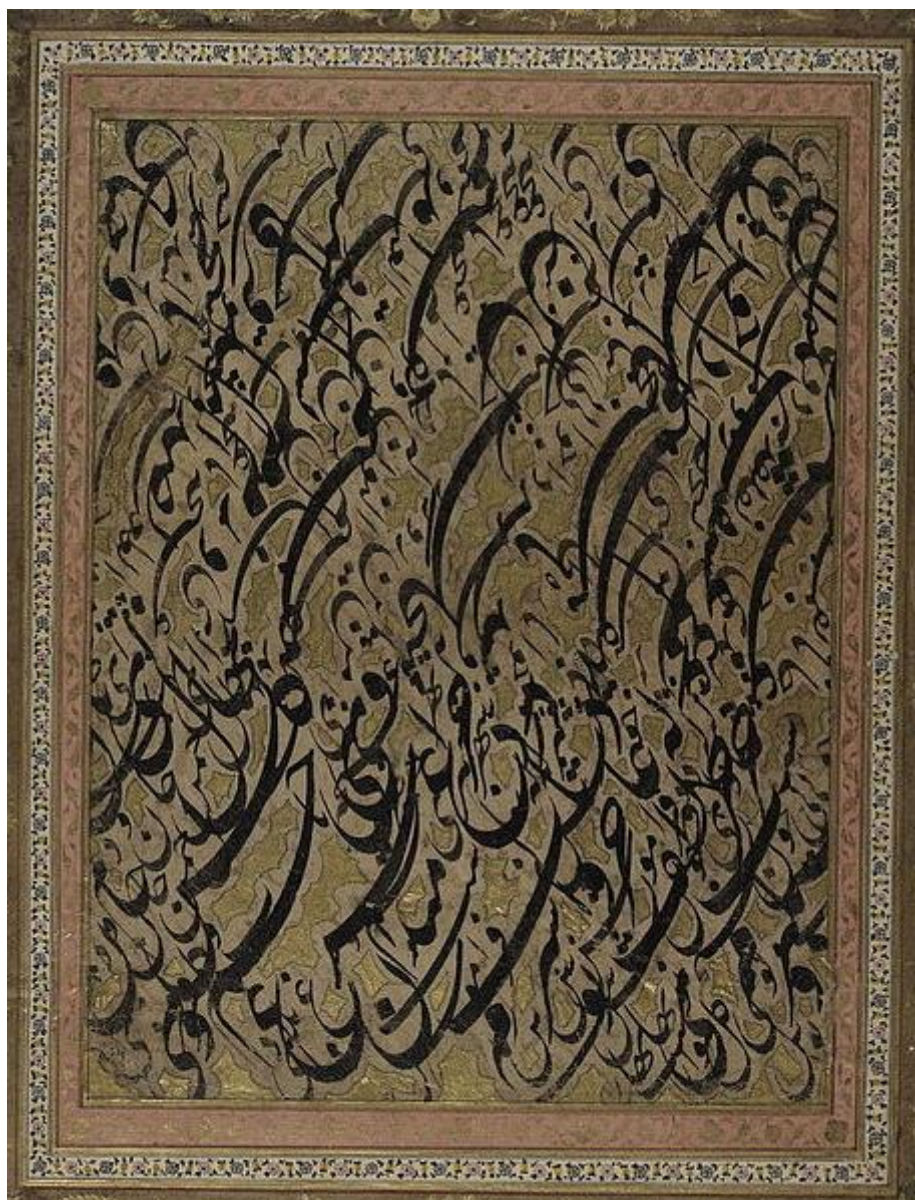
Čínska kaligrafia „dlhý život“

Basmala (islamská kaligrafia)

Lev (islamská kaligrafia)

Perzská kaligrafia typu Siyah Mashq (1850-1900)

N. de Matos: Abstraktná kaligrafia (zo série, 2011-2013)

kaligrafia islamská - islamská kaligrafia

kaligram - gréc. – „krásny znak“

1. *kaligrafovaný*, t.j. jednotlivý *krasopisný* znak, ktorý výtvarnou dokonalosťou presahuje iba oznamovací význam písomného znaku; *podložka*: papier, textil, kameň, kov; nástroj podľa podložky: *štetec*, *pero*, *kamenárske nástroje*; kaligram rozvinutý k dokonalosti a vysoko cenený v Číne, Japonsku, Indii, islamských krajinách > rozšírený po celom Stredomorí a v celej európskej kultúre: antika (grécke rukopisy, židovské biblie písané do kaligramových obrazcov, stredoveké iniciály a iluminácie v rukopisoch); u kaligramu oceňovaný *duktus* rukopisu, *rytmus*, *tvar*; spojený s filozofiou života a východnými tradíciami považovaný za stopu *kaligrafova* vnútra, za pečatný odtlačok srdca; pozri *čchan budhistické* a *zen budhistické maliarstvo*

2. v úzkom význame: *báseň* alebo text napísané do *obrazca*, ktorý naznačuje ich obsah; spojenie slova a *kresby* do svojbytného útvaru

pozri *vizuálna poézia*, *konkrétna poézia*, *carmen figuratum*, *ideogram*, *ornament epigrafický*; (S. Mallarmé)

(8,7. Rozlomenie siedmej pečate). Zatrúbenie prvej poľnice (Beatus Cardena, okolo 1080)

Kaligram Čiech s menom a úlohou H. Kvapilovej

N. Stössinger: Don Quijote (kaligram)

Autor neuvedený: Typografická zebra

I. Grossmann: Metamorfózy skla - Kaligram

kalich - v užšom význame *liturgická nádoba* zvyčajne zo vzácneho kovového materiálu, skladajúca sa z nohy, drieru s orechom (*modus*) a čaše (*kupa*); často prikrytý *paténou*; od staroveku z *drahých kovov*, zdobený *reliéfmi*, *emailom*, *niellom*; symbol Krista v podobe *Agnus Dei*; spolu s *hostiou* atribút *Onufria*; kalich užívaný pri *eucharistii* zobrazovaný s dvoma pijúcimi *pávami* symbolizuje vzkriesenie; kalich ako symbol kresťanskej viery odvodený z legendy o *apoštolovi Jánovi*: (motív 5.: sv. Ján pije z otráveného kalicha); kalich častým *atribútom* (*Tomáš Akvinský*); tvarom sa kalichu blíži *pokál*, ale je honosnejší a zvyčajne z drahšieho materiálu; pozri *atribúty*, *symboly*, *alegórie a prirovnania*

http://pl.wikipedia.org/wiki/Sztuka_roma%C5%84ska

http://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Drugi_kielich_D%C4%85br%C3%B3wki_w_Trzemesznie.PNG

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Kalich_\(n%C3%A1doba\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Kalich_(n%C3%A1doba))

https://www.google.sk/search?q=The+Antioch+Chalice&espv=2&biw=1855&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwiymKzckbTKAhXHvhQKHTfzBdkQsAQIIQ&dpr=1#tbn=isch&tbs=rimg%3ACWrOoMnhfHalj1cIokARecgCPj8SMrAWyLfYOK4LqAUx4HT0pCpYAhHSvR53KE--rGhFhcBNgkmcilTWCecTH1bSoSCfVwiiQBF5yAEfiAU_1_1oLTvVKhIJI-PxIysBbIsR9l5doh29rkgqEgl9g4rguoBTHhHC704OZft7nyoSCQdPSkKlgCEdEbauVmBQoZQpKhIJK9HncoT76sYRmHl_17a6A1RIqEgmEWFwE2CSZyBEID423l9H0NioSCaVNYJ5xMfVtEVDM7nFZZ6Sr&q=The%20Antioch%20Chalice&imgcr=hFhcBNgkmcYsM%3A

Tzv. Druhý Dąbrowský kalich
Strieborný kalich (kláštor Santo Domingo de Silos, 1040)

J. L. Jensen: Zátišie (18.-19.st.)

Kalich Doñe Urraca - románsky *kalich* darovaný kráľovnej Urraca Zamora (1033-1101), dcére kráľa Fernanda I. Leonu a Kastílie; jeho história siaha až do druhej polovice 12.st.; v súčasnej dobe je držaný v múzeu Kolegiálneho kostola San Isidoro de León (Španielsko); je dávany do súvislosti so *Svätým grálom* ako jedna z mnohých relikvií

Kalich Doñe Urraca (replika originálu z 12.st.)

kalich horkosti - 1. Ježišova veta v scéne *Agónia v Getsematskej záhrade* (*Matúš 26,36-46; Marek 14,32-42; Lukáš 22,39-46*): „Bože môj, ak je to možné, nech ma minie tento kalich (trpkosti); Avšak nie ako ja chcem, ale ako Ty“
2. v prenesenom zmysle rozhodujúce utrpenie človeka, ktoré musí postúpiť „do dna“, t.j. do konca

Ch. van Sichem II : Kristus a nástroje utrpenia (drevoryt, 17.st.)

kalich (grál) - Svätý grál (kalich)

kalich jedu - 1. *evanjelista Ján*: kňaz Dianinho chrámu v Efeze dal Jánovi vypiť kalich s *jedom* ako skúšku jeho viery; dvaja odsúdenci pred ním jed vypili a zomreli, Ján skúšku prežil a vzkriesil navyše aj obidvoch mŕtvych; kalich s hadom sa stal Jánovým atribútom; od stredoveku má tento *emblém* symbolický význam: kalich symbolizuje kresťanskú vieru, had symbolizuje Satana (pozri *kresťanské symboly*)

2. *sv. Benedikt*: keď žil v jaskyni neďaleko Subiacu, mnísi z Vicovara prosili svätého Benedikta, aby sa stal ich opátom potom, čo ich predošlý opát zomrel; Benedikt neochotne súhlasil, lebo videl, že mnísi nevedú život v súlade s ideálmi, ktoré sám presadzoval; čoskoro sa mnoho mníchov začalo brániť jeho vedeniu a jedna skupina išla tak ďaleko, že sa ho pokúsila otráviť vínom; Benedikt mal vo zvyku vždy povedať požehnanie pred jedlom a po vykonaní znamenia kríža nad šálkou, sa tá rozbila a vylialo sa jedovaté víno; keď si Benedikt uvedomil, aká je situácia, jednoducho odpovedal, že jeho kláštorne ideály a ich sa k sebe nehodia a utiahol sa do jaskyne v Subiacu; rozbítý kalich sa stal *Benediktovým atribútom*

3. *Sokrates*: filozof, ktorý pre svoj kritický postoj k politickej situácii v Aténach, bol obvinený súdom pre bezbožnosť a pohoršovanie mládeže; skôr, ako by uprchol z mesta, zvolil smrť jedom rozpusteným v kalichu vína

4. *Sophonisba*: kartáginská šľachtičná, ktorá bola zasnúbená s kráľom Numíbie Massinissom; keď jej hrozilo zajatie Rimanmi, kráľ ju požiadal, aby sa správala ako skutočná kartáginská princezná a zvolila si smrť pred zajatím; Sophonisba s veľkým pokojom vypila šálku jedu, ktorú jej ponúkol

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_poisonings

Anonymný rakúsky majster: Sv. Benedikt a kalich jedu (Kláštor Melk, Rakúsko, 15.st.)

kalichová hlavica - *hlavica kalichová*

kaliko - riedka *bavlnená* tkanina zo zrebných alebo farbených *priadzí*; pozri *tkanina*

Kalirrhoé - *Kallirhoé*

kalitypia - *archentotypia*

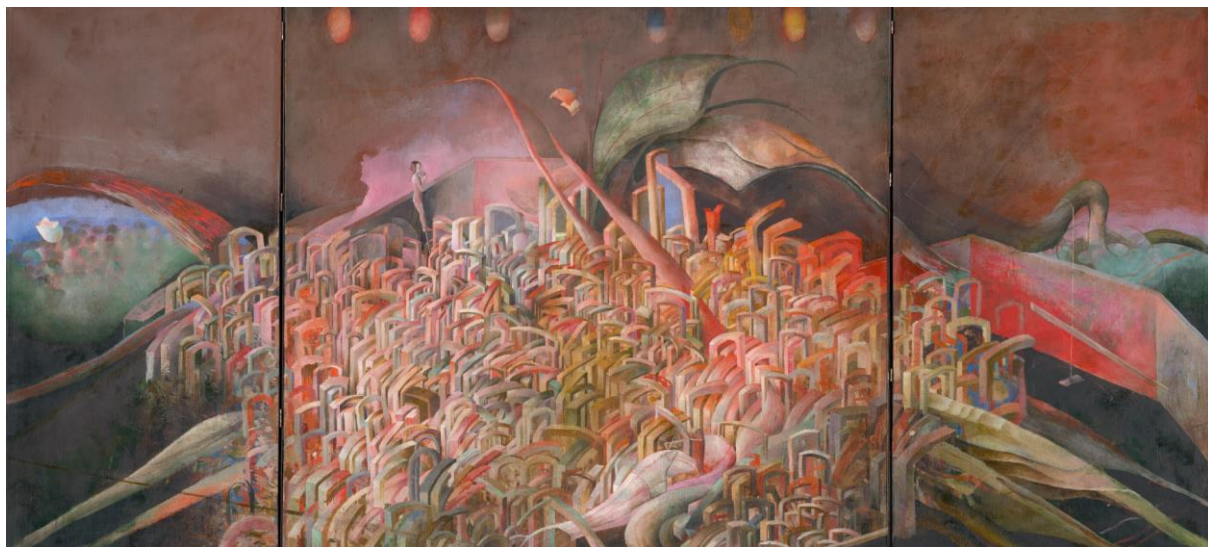
kalkan - orientálny kruhový *štít* zo *zväzku* prútia, spevnený kovaním a opatrený v *prostriedku* puklicou; pozri *zbrane*; *Orient*

Kalkar - *J. Joest*

Kállay Dušan - (*1948); slovenský výtvarník, grafik, ilustrátor a maliar; študoval na Vysokej škole výtvarných umení u prof. Vincenta Hložníka a prof. Jána Želibského; vo svojom diele sa venuje predovšetkým voľnej grafike, maľbe, knižnej ilustrácii, tvorbe *ex libris*, tvorbe poštových známok, animovanému filmu a plagátovej tvorbe; od roku 1990 pôsobí ako profesor na VŠVU ako vedúci

Ateliéru voľnej grafiky a ilustrácie; pozri *slovenskí grafici*, *slovenskí výtvarníci*, *slovenskí ilustrátori*

https://sk.wikipedia.org/wiki/Du%C5%A1an_K%C3%A1llay
http://www.webumenia.sk/dielo/SVK:SNG.O_6279 (prehľad diel)

D. Kállay: Hodina Alice (1983)

D. Kállay: Roland (ilustrácia ku Rytier Rolland, Hrdinské legendy starého Francúzska, 1975)

D. Kállay: Mladí bojovníci (ilustrácia ku Rytier Rolland, Hrdinské legendy starého Francúzska, 1975)

D. Kállay: Princezná pri okne (ilustrácia ku Rytier Rolland, Hrdinské legendy starého Francúzska, 1975)

D. Kállay: Boj (ilustrácia ku Rytier Rolland, Hrdinské legendy starého Francúzska, 1974)

D. Kállay: Obojstranný prebal ku knihe Rytier Rolland (1974)

Kallay Karol - pozri *fotografia slovenská*

- K. Kállay: Fotografie pre časopis Móda (1974)
- K. Kállay: Fotografie pre časopis Móda V. (1974)
- K. Kállay: Fotografie pre časopis Móda II. (1975)

K. Kallay: Fotografie pre časopis Móda III. (1974)
K. Kallay: Fotografie pre časopis Móda II. (197)
K. Kallay: Módna fotografia III. Saison Aremschoop

K. Kállay: Do školy

Kalliopé - lat. Caliope; Baleka: v *gréckej mytológii múza* epického básnictva a *spevu*, ale aj *vedy* (pozri *poézia*); zobrazovaná s *voskovými tabuľkami* (pozri *diptychon*) alebo *zvitkom* (knihou) a *rydlom*, *vavrínovým vencom*, často aj bez *atribútu*, nakoľko bola považovaná za *pramúzu*; matka *Orfea* a podľa jednej verzie aj matka *Hymena*; pozri *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirovnania*

<http://es.wikipedia.org/wiki/Cal%C3%ADope>

http://en.wikipedia.org/wiki/Cosimo_Tura

S. Vouet: Múzy Caliopé a Urania (1634)

Kallirhoé - v *gréckej mytológii*:

1. *Okeanovna*, jedna z dcér *Ókeana* a *Tethys*, matka *Geryona* a *Echidny*, ktoré porodila obludnému obrovi *Chrysaorovi*
2. *riečna nymfa*, dcéra riečneho boha *Skamandra*, manželka dardanského kráľa *Troa*; mala s ním štyri deti, jedným z nich bol *Ganymédes*

Kallisto - lat. Callisto; v *gréckej mytológii* *nymfa*, dcéra lykosúrskeho kráľa *Lykaóna*, ktorá patrila do panenskej družiny *Artemis*; zviedol ju *Zeus* premenený na bohyňu *Artemis* (v rímskej mytológii *Diana*); splodil s ním syna *Arkada*; žiarlivá *Héra* alebo *Diana*, keď zistila jej tehotenstvo, poštvala na ňu svojich psov (za trest premenila na *medvedicu*); po smrti (alebo zachránená tesne pred smrťou *Diom/Jupiterom*) ju spolu s *Arkadom* *Zeus* povzniesol medzi hviezdy; Kallistó pokladaná podľa jednej verzie aj za matku *Pana*; pozri *metamorfóza*; *Diana a Kallisto*

D. Dossi: Diana a Kallisto (1528)

C. van Everdingen: Jupiter a Callisto (1655)

J.-B.-M. Pierre: Diana a Callisto (1745-1749)

B. Morisotová: Jupiter a Calisto (1885)

Kalypsó - Kalypsó

kalmuk - dvojútková *bavlnená* tkanina so slabou zrebnou *osnovou* a silnými, voľne krútenými farebnými *útkami* z odpadovej *priadze*; pozri *tkanina*, *textília*

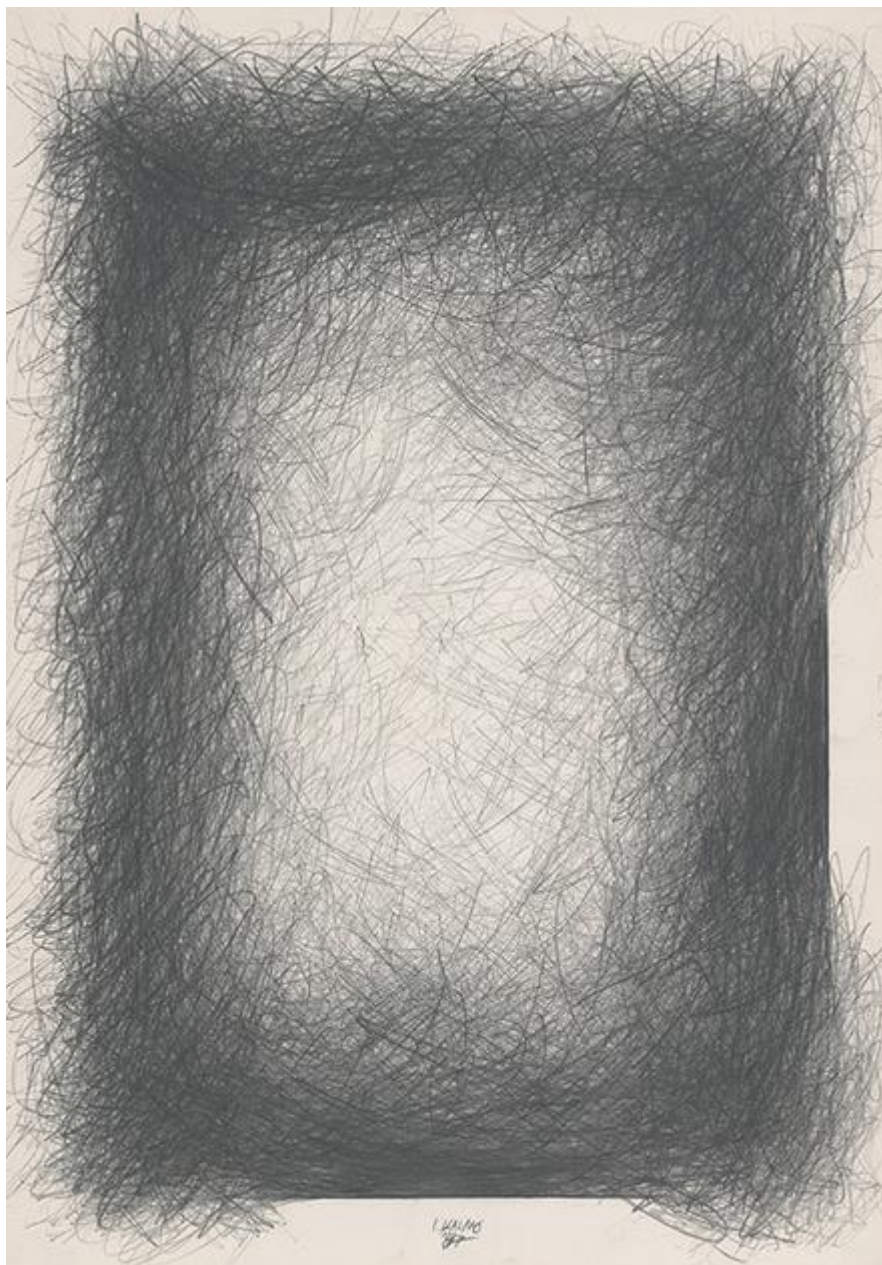
Kalný Igor - (†1987); slovenský umelec; je jedným z najosobitejších predstaviteľov neoficiálnej výtvarnej scény 80.rokov 20.st. na Slovensku; jeho predčasne, tragicky uzavretá, no napriek tomu ucelená tvorba pracuje s hudbou, poéziou, privátnymi akciami, *happeningom*, maľbou a kresbou; na výtvarnú scénu vstúpil Igor Kalný na prelome 70. a 80.rokov 20.st.; po skončení Strednej priemyselnej školy grafickej z ideologických dôvodov nemohol ďalej študovať; napriek tomu, že nemal akademické školenie, si veľmi skoro našiel vlastný vyhranený výtvarný názor; vo svojej tvorbe inklinoval ku staršej generácii výtvarníkov z okruhu analytickej maľby (Milan Bočkay, Klára Bočkayová, Dezider Tóth, Otis Laubert...); charakterizuje ju napätie protikladov medzi poriadkom – chaosom, geometriou – gestickosťou, vážnosťou – hravosťou, konkrétnym – abstraktným, uchopiteľným – tajomným; tie sú prítomné vo väčšine navzájom sa prelínajúcich cykloch kresieb; jeho tvorba oscilovala medzi hravosťou a existenciálnou vážnosťou, medzi geometriou a gestom; pečiatkami z detskej tlačiarne ilustroval samizdatové vydanie Orwellovej Farmy zvierat; neskôr začal obkresľovať vlastné telo; zaťaté päsť, pokrčené nohy, skrútenú postavu; tak vznikli jeho svojrázne *autoportréty*; ich cyklus, ktorý sa volá *Telovky*, je považovaný za najvýraznejší v tvorbe Igora Kalného; vznikali až do roku 1987, keď dobrovoľne odišiel

<http://www.gmb.sk/sk/exhibition/detail/igor-kalny>

<https://www.google.sk/search?q=Kaln%C3%BD+Igor&espv=2&biw=1844&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CCkQsARqFQoTCObJzMCR-8cCFUtXFAodpPcNRw>

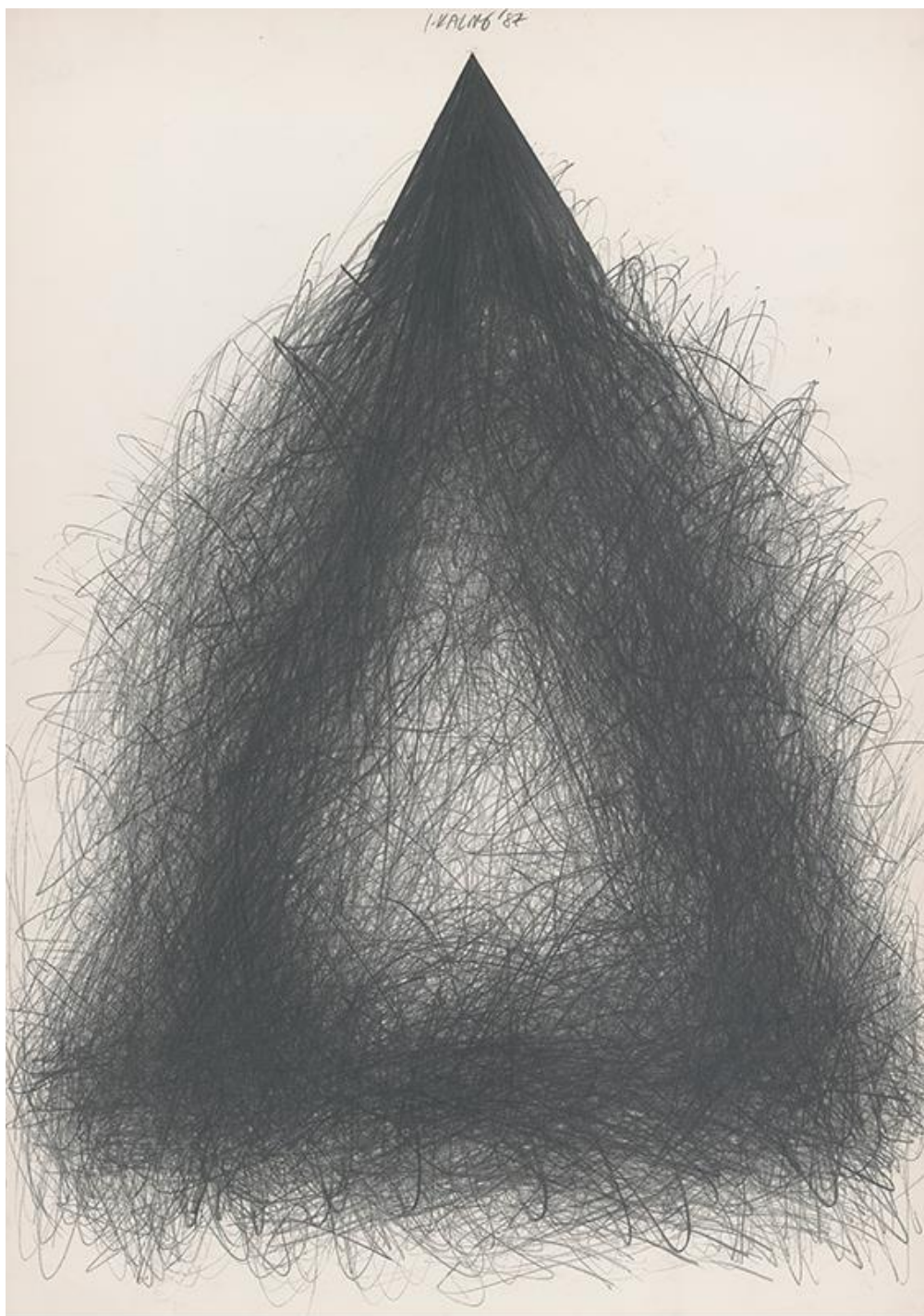
I. Kalný: Kráčajúci (ceruza na kartóne, 1986)

I. Kalný: Geometrická kompozícia III (ceruza na kartóne, 1987)

I. Kalný: Geometrická kompozícia II (ceruza na kartóne, 1987)

I. Kalný: Geometrická kompozícia I (ceruza na kartóne, 1987)

I. Kalný: Geometrická kompozícia IV (ceruza na kartóne, 1987)

I. Kálný: Pečiatková kresba (serigrafia, 1980)

Kalojan (božstvo) - rituál vzývania dažďa v Rumunsku, rovnaký ako rituál *Perpetuny* a *Paparudy*; praktikoval sa hlavne na Valašsku a na Balkáne medzi gréckymi Aromanianmi; obrady boli vykonávané v období sucha alebo hustých dažďov; mladé dievčatá zhotovili niekoľko figurín z hliny, medzi ktorými bola figurína „Otec slnko“ a „Matka dážď“ v závislosti od účelu rituálu; figurína bola ozdobená kvetmi a pochovaná podľa tradičných pohrebných praktík; sprievod s deťmi ide cez polia k vodným tokom a studniam, na určité miesto, kde je Kalojan pochovaný do zeme; po troch dňoch je Kalojan zasa vykovaný (pozri *vzkriesenie Krista*) a sprievod sa vráti do dediny a bude sa aj naďalej modliť, kým konečne hodený do studne; na konci tohto obradu mladá dievčina, ktorá organizovala obrad, upeče špeciálnu tortu s názvom ghismán alebo ghizman (pravdepodobne skomolenina *Getsemany*), pretože rituál bol spájaný s veľkonočným obdobím; torta bola rozdelená medzi ostatné deti; podobný rituál existoval v Bulharsku v súvislosti s božstvom vegetácie a plodnosti *Germanom*; pozri *slovanská mytológia*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Caloian>

kalokagatia - *ideál gréckej výchovy*, spájajúci telesnú a duševnú dokonalosť, *harmóniu ducha, krásy a dobra*; ideál anticipovaný v poňatí sôch *daídalského sochárstva*; pozri kalos kai agathos; *antické hry; grécka antická kultúra; nahota heroická*

kalos (nápís) - gréc. καλός/kalós; forma *epigrafu* nachádzajúceho sa na attických vázach a staroveké *graffiti*, a to predovšetkým počas klasického obdobia od 550-450 pr.Kr.; slovo kalos znamená „krásny“ a v nápisocho to malo *erotickú* konotáciu; kalos nápis sa obvykle nachádza na nádobách používaných pri *symposiu*; scény, ktoré nápis sprevádzajú, zahŕňajú atletické cvičenia a mýty; niektoré nápisy sú všeobecné, píše len „chlapec je krásny“ (ὁ παῖς καλός); častejšie majú podobu milovaného mena v jednotnom čísle, za ktorým nasleduje výraz „Kalos“ (X Kalos, teda „X je krásny“); milovaný je najčastejšie mladík, ale niekedy dievča alebo žena (potom sa píše καλή/Kale); mužská mená prevyšujú ženské o viac ako dvadsať ku jednej, pričom niektoré zo žien, označených Kale boli *hetéry*, *kurtizány* alebo *prostitútky*; nápisy označené ako Kalos sú charakteristické pre šľachtických občanov; niektoré Kalos nápisy sú spojené s určitými vázovými maliarmi alebo hrnčiarskymi dielňami; napríklad Antimenes maliar je pomenovaný podľa Kalos nápisu na Antimenes váze a keramická dielňa Leagros skupiny je menovaný podľa mladíka Leagros; toto spojenie naznačuje kult celebrit alebo spoločné úsilie rodiny daného mladíka o zvýšenie verejného postavenia ich syna; jednako len účel týchto nápisov zostáva neistý a mnoho príkladov môže byť prejavom lásky v rámci rovnakého pohlavia v Aténach (pozri *pederast*); v niektorých prípadoch, nápisy alebo nádoby môžu byť na zákazku; kalos nápisy existujú aj ako *graffiti* na stenách; 60 kalos nápisov bolo vytesaných na skale ostrova Thassos (pochádzajú zo 4.st.pr.Kr.); pozri *grécka keramika*, *antická keramika*

https://en.wikipedia.org/wiki/Kalos_inscription

Eufroionov kratér. Thanatos, Hypnos a Hermes Psychopompos s mŕtvym Sarpedontom (Pionierska skupina, červeno figúrový kratér, 515 pr.Kr.)

Kleomelos maliar: Kleomelos Kalos - Kleomenos diskobolos (attický červeno figurový kylix, 510-500 pr.Kr.)

Janiform v podobe etiópskej a ženskej hlavy s kalos nápisom (červeno figurový aryballos, 520-510 pr.Kr.)

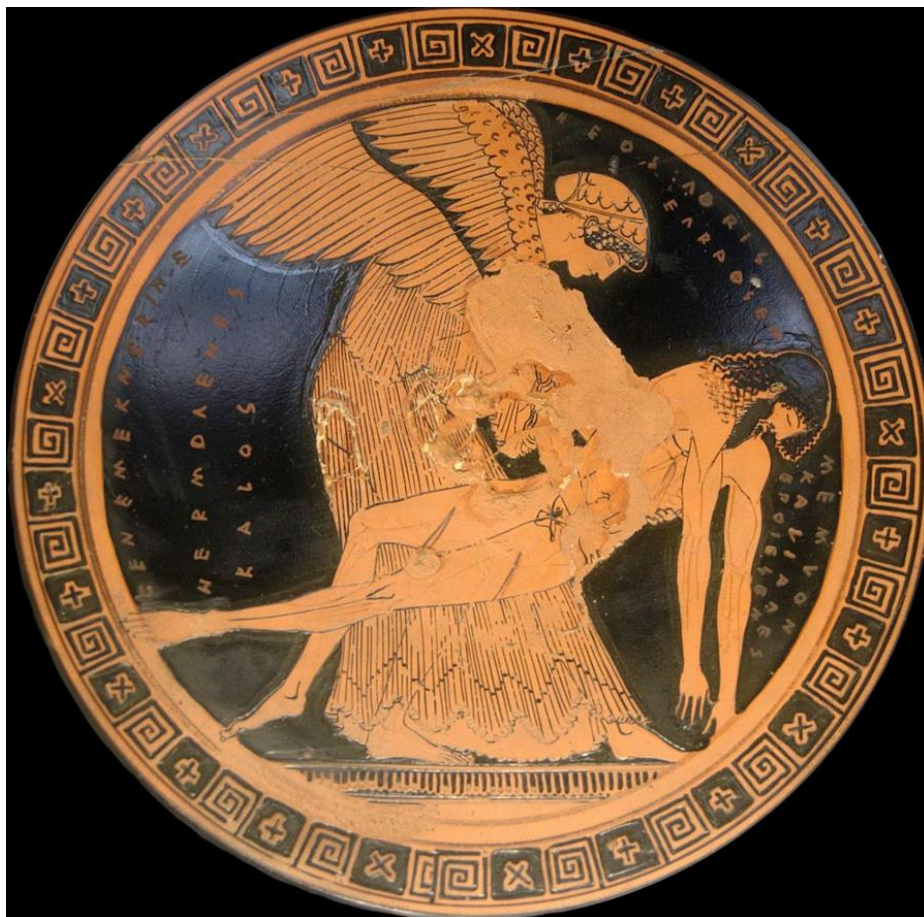
Minotaurus s kalos nápisom (tondo kylix dvojjazyčným obrazom, 515 pr.Kr.)

Penthesilea maliar: Nike ponúka veniec víťaznému atlétovi (technika na bielom pozadí, 460-450 pr.Kr.)

Návrhy pederasta s kalos nápisom (červeno figurová keramika, 5.st.pr.Kr.)

Douris maliar a Kalliades hrnčiar: Tzv. Memnonova pieta (červeno figurová keramika, Capua, Taliansko, 490-480 pr.Kr.)

kalos kai agathos - v gréčtine – „krásny a dobrý“; pôvodne označenie príslušníkov najvyšších spoločenských vrstiev, neskoršie *ideál* gréckej výchovy: *kalokagathia*

kalota - 1. zakrivená *plocha* guľovej *výseče*; pozri *guľa*, *matematika*

2. v architektúre: forma plochej klenbičky v *kupole* ranokresťanského chrámu, v tvare guľovej výseče alebo rotačného *elipsoidu* apod.; v *ranokresťanskom* a *byzantskom umení* kalota *apsidy* so zobrazením Krista *Pantokratora*; pozri *klenba*, *chrám kresťanský*; *klenba* „česká *placka*“/ *placka*/klenba *plachtová*

Dudák: z franc. *calotte* – „čiapočka“; plochá *kupola* vo tvare guľovej výseče alebo *rotačného elipsoidu*, *rotačného paraboloidu* apod.; tvorí základ *českej placky*; najväčšia kalota v *chráme sv. Petra v Ríme*, priemer 42m)

kalotypia – tiež *talbotypia*, *talbotyp*; z gréc. *καλός*/kalos – „krásny“; *τύπος*/týpos – „dojem“

www v súvislosti s heslom *svetlotlač*: kalotypie alebo talbotype je raný *fotografický* proces zavedený v roku 1841 Williamom Henry Fox Talbotom pomocou papiera potiahnutého jodidom strieborným

W. Henry Fox Talbot: John Moffat

kalumet - 1. *indiánske* pomaľované palice s perovými ozdobami, určené na ceremoniálne účely
2. rovná indiánska fajka z vŕtaného katlinitu (hornina z jediného náleziska v Minesote) zdobená *perím*; pozri *indiánske kultúry*

Kalvária - z lat. calva – „lebka“

1. miesto alebo vrch Kalvária; neskorší latinský preklad pôvodného hebrejského názvu *Golgota*; názov Kalvária a Golgota sú si v christologických súvislostiach rovnocenné, anglické preklady uprednostňujú názov Golgota
2. umelecké zobrazenie ukrižovania *Ježiša Nazaretského* (malba, peregrinažne skulptúry - skupiny sôch vo voľnej prírode v Bretani, drobné architektonické výtvary); *Ježiš klesá pod krížom*
3. v prenesenom zmysle je kalvária synonymom pre veľké utrpenie života

pozri *krížová cesta*, *ukrižovanie*, *Šimon z Kyrény*, *Cesta na Kalváriu*, *Umučenie Krista*

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=22

K. Dujardin: Kalvária (17.st.)

Joseph Kern: Kalvária v Banskej Štiavnici (1670)

F. X. Seegen: Kalvária (1761)

Neznámy autor (pôvodne L. Gode): Kalvária (1750-1800)

B. Iványi-Grünwald: Kostolná ulica v Kecskemét (1914)

B. Iványi-Grünwald: Trhovníčky medzi snehovými závejmi (1912)

A. Doboš: Kalvária (1940)

J. Želibský: Dedinská procesia (1941)

H. Schmalz: Návrat z Kalvárie (1890)

kalvinisti/kalvíni - Malá čl. encyklopédia pod heslom *Kalvín*, kalvinizmus: stúpenci francúzskeho cirkevného reformátora Jeana Calvina (†1564), ktorý sa usadil v *Ženeve* a postupne sa stal faktickým vládcom mestského štátu, kde nastolil tvrdý a netolerantný režim, riadený konzistóriom (najvyšším cirkevným orgánom); kalvinizmus popri luteránstve (pozri *luteráni*) je najvýznamnejšou *protestantskou* teológiou; jeho základom je viera o úplnom predurčení človeka a súčasne nezasahovaní Boha do kolobehu sveta; cirkevné obrady minimalizuje, hlása *morálku* pracovitosti, prístnosti a čestnosti; pozri *pútnictvo* (Baleka); *Otcovia pútnici*, *puritáni*; *sociáni*; *Bishops' bible*/ *Biskupská biblia*; *cirkev*; V. W. van Gogh; *Gengenbach Pamphilus*, *Holandsko/Nizozemsko*

Kalvoda Alois - (†1934); český impresionistický malíř-krajinář, grafik, ilustrátor, grafik a pedagóg; otvoril umeleckú školu v Prahe v roku 1900, kde jeho študenti zahrnovali žiakov Jozefa Váchala; presťahoval túto školu v roku 1917 na zámok, ktorý zakúpil v Běhařove; v roku 1907 bol jedným zo zakladajúcich členov Združenia výtvarných umelcov moravských; pozri *českí maliari 19.st.*, *českí maliari 20.st.*, *českí krajináři*

<http://www.webumenia.sk/autor/4689> (prehľad diel)

https://www.google.sk/search?q=Kalvoda+Alois&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CBkQsARqFQoTCM-rnbSC_8gCFeUlcgodV8AFWA

A. Kalvoda: Zimná krajina (1915)

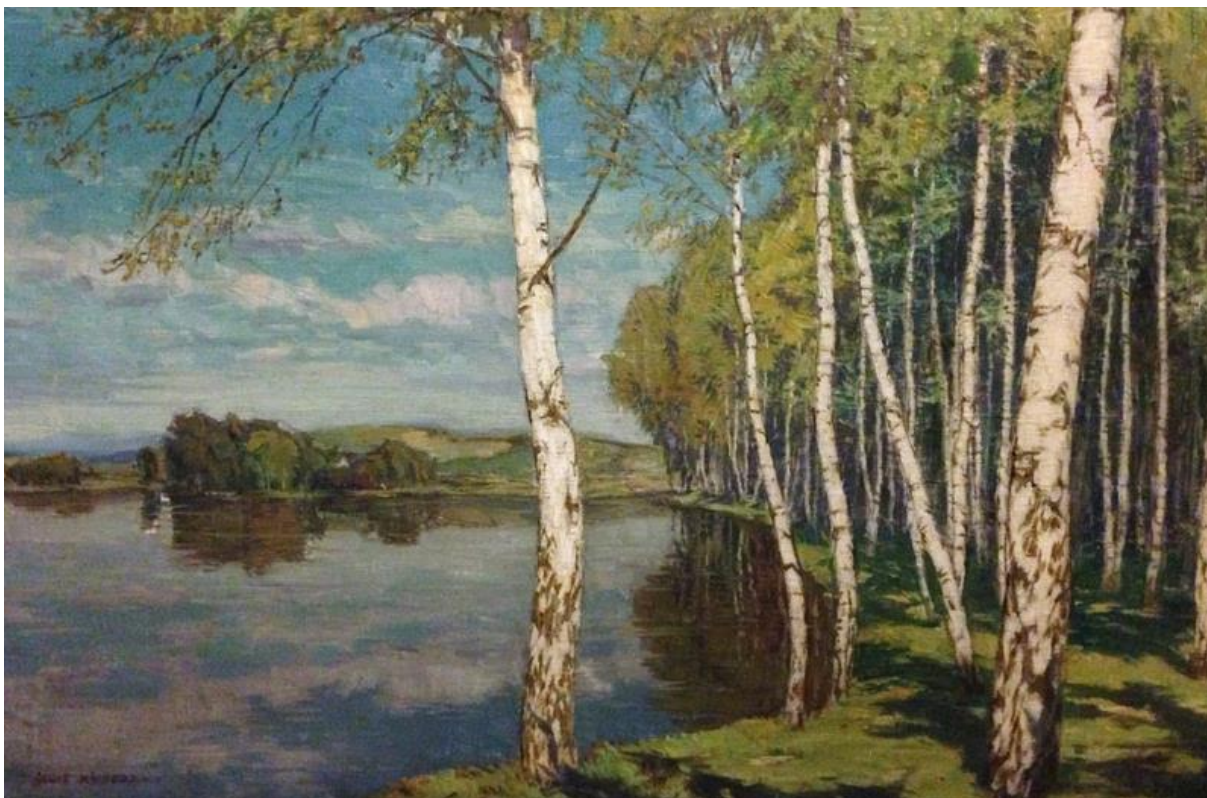
A. Kalvoda: Krajina s veterným mlynom (1900-1900)

A. Kalvoda: Krajina (1920-1925)

A. Kalvoda: Krajina s rybníkom

A. Kalvoda: Brezy (pred rokom 1934)

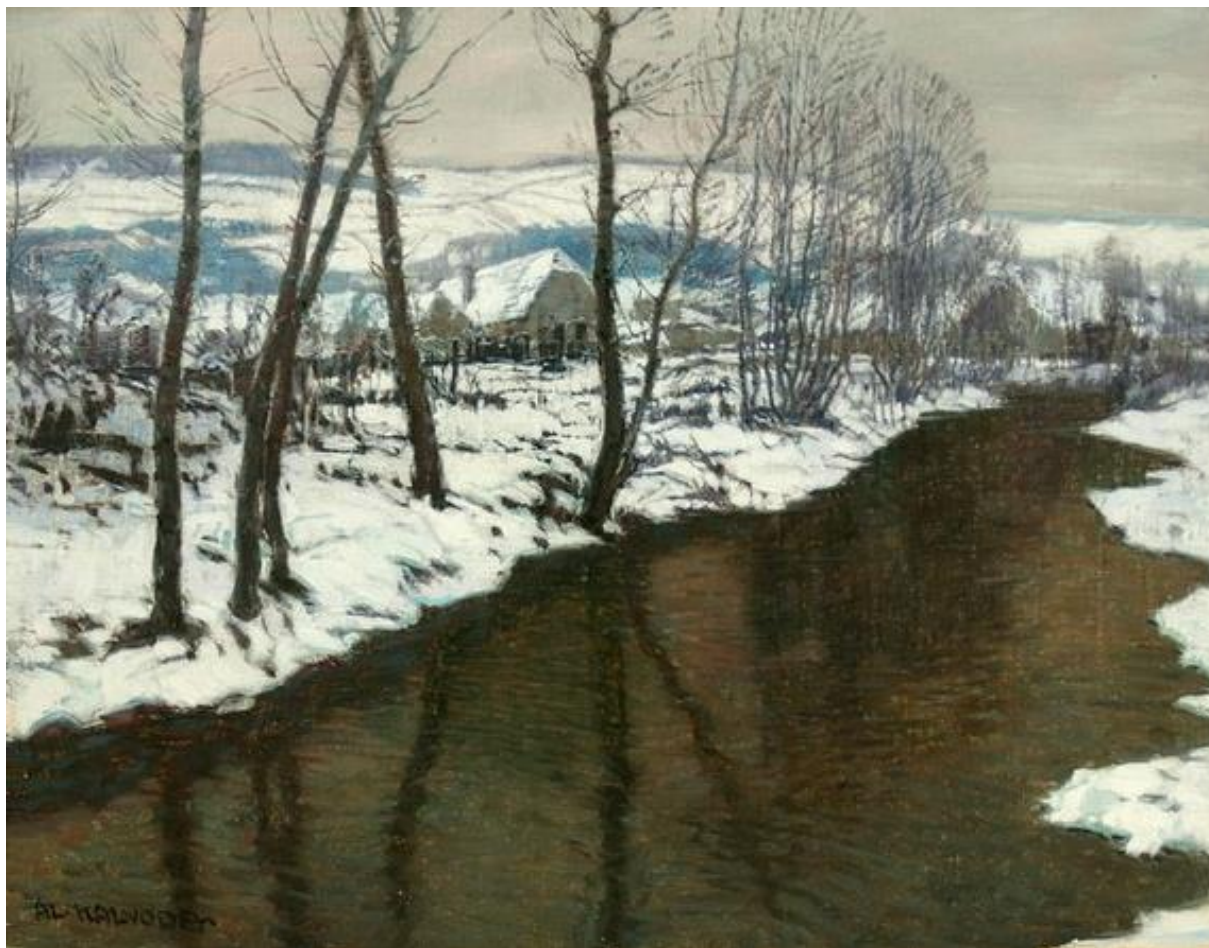
A. Kalvoda: Chalupa (19.-20.st.)

A. Kalvoda: Pri rieke (19.-20.st.)

A. Kalvoda: Štúdia krajiny s postavou osamelého chodca (19.-20.st.)

A. Kalvoda: Zimný potok (1934)

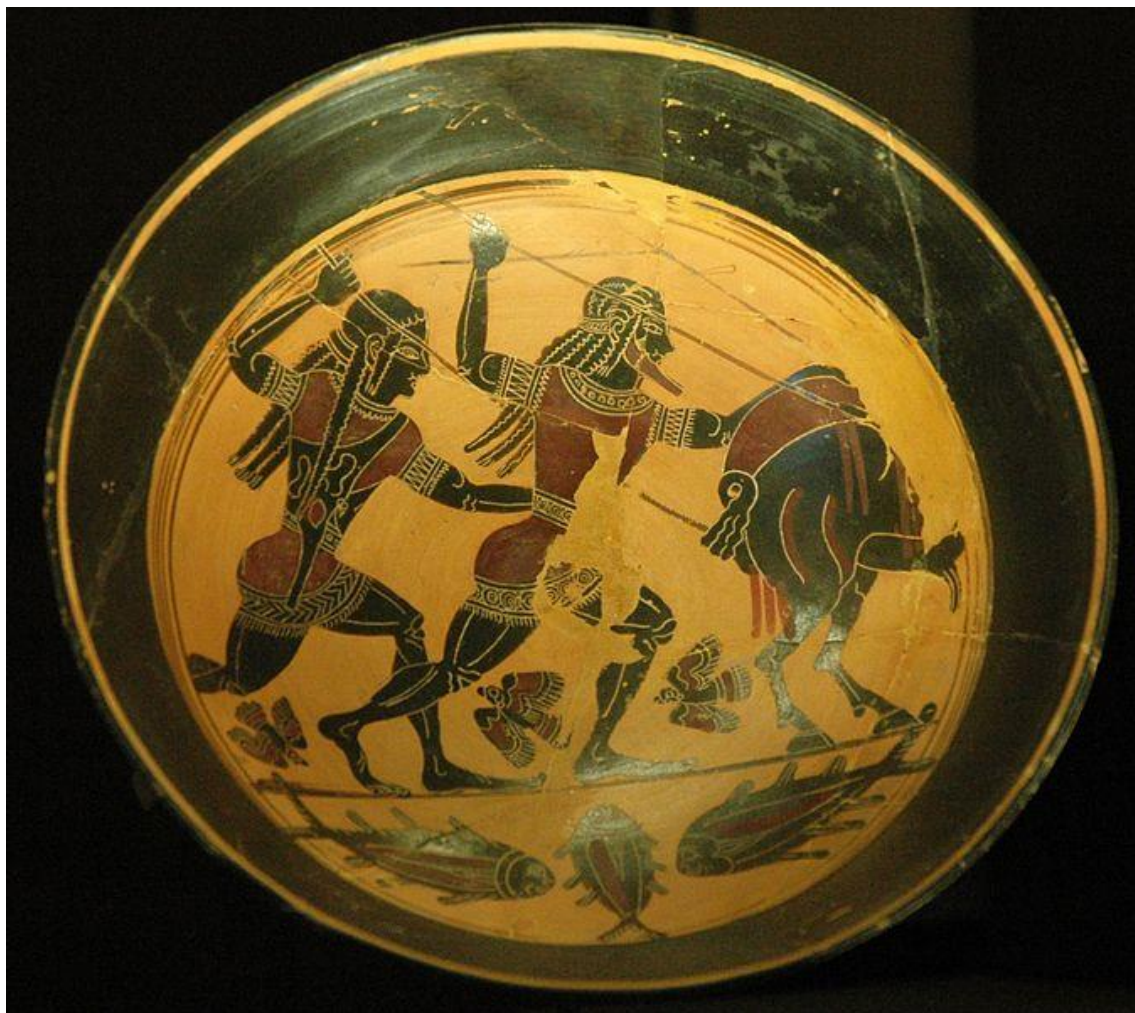
kalyam/kalam -

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D0%BB%D1%8F%D0%BC>

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%80%D1%83%D1%81>

kalydónsky kanec/kalydónsky diviak - obrovitý diviak, ktorého za trest zoslala bohyňa *Artemis*, nakoľko kráľ *Oineus* na ňu zabudol pri d'akovných *obetiach*; diviak všetko zničil a bol taký nebezpečný, že sa museli spojiť všetci najlepší *poľovníci*, aby ho zabili; organizátorom lovu bol *Meleagros*, syn *Oinea* a *Althaie*; matka vzdorovala veštbe, týkajúcej sa jej syna *Melagra*; keď *Meleagros* diviaka chytil a daroval lovkyni *Atalante*, počas hádky o kanca zabil svojich dvoch (?) bratov; až potom nešťastná matka hodila do krbu poleno, v ktorom bol zakliaty *Meleagrov* život; zabiť kalydónskeho diviaka bola jedna z úloh *Herakla* (pozri *dodekathos*); pozri *Telamón*; *diviak*; *Theseus* (Zamarovský)

http://it.wikipedia.org/wiki/Cinghiale_Calidonio

Lov na kalydionského diviaka (čierno figurová keramika)

W. Panneels podľa P. P. Rubensa: Meleagros a Atalanta pri kalydonskom diviakovi (lept, 1631)

kalymatia/kalymna - výplňový prvok gréckeho *kladia* vytvárajúci *kazety*; krycie dosky položené na *stroterách*, odľahčené do hĺbky vybranou *kazetou*, ktorá je často zdobená *rozetou*; pozri *grécke chrámy*

Kalypso (čarodejka) - gréc. Καλυψώ/Kalypsó, lat. Calypso; v *gréckej mytológii* dcéra Titana *Atlas*a, *nymfa* žijúca na ostrove *Ógygia*, s ktorou prežil po stroskotaní *Odyseus* sedem rokov; napriek sľubu večnej *mladosti* sa s pomocou bohov vrátil na *Ithaku*; v antickom umení Kalypsó zriedkavo zobrazovaná; (A.Böcklin, J.Drapes, B.Buroughs)

[https://sk.wikipedia.org/wiki/Kalypso_\(mytol%C3%B3gia\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Kalypso_(mytol%C3%B3gia))

J. Brueghel I, H. van Balen I. a J. de Momper I: Odyseus a Calypso (17.st.)

J. Brueghel I.: Fantastická jaskyňa s Odyseom a Kalypso (1616)

B. West: Calypso prijíma Telemacha a Mentora (1805)

kalypso (tnec) - latinskoamerický *tanec* v trojštvrťovom takte, živého tempa, pôvodne ľudový tanec obyvateľov *Trinidadu*; podľa niektorých publikácií sa názov kalypso vzťahuje na akúkoľvek *pieseň*, ktorá sa od roku 1898 spievala v *Trinidade* počas *karnevalu*, či už ju spievali profesionálni speváci na pódiu alebo obyčajní ľudia; kalypso mohlo byť inšpirované starou africkou tradíciou rozprávačov príbehov, ktorú na ostrov priniesli otroci; časom sa prvky africkej piesne, tanca, bubnovania zmiešali s francúzskym, hispánskym a anglickým vplyvom a vytvorili moderné kalypso; pôvod slova kalypso je neistý, podľa niektorých pochádza zo západoafrického kaiso - veľmi dobré vystúpenie; ešte pred zrušením otroctva na Trinidade a Tobagu v 30. rokoch 19. storočia sa počas každoročných karnevalov zhromažďovali zástupy ľudí, aby si vypočuli spevákov - chantueles, ktorí vychvaľovali svoje cnosti a navzájom sa v piesňach zosmiešňovali; speváci kalypsa boli pre svoj ostrovtip v úcte a navyše si vypestovali veľkú schopnosť skladať test vo veršoch a rýmoch; spočiatku boli spevákmi iba Trinidadčania s africkými koreňmi, ktorí pochádzali z chudobných vrstiev, v súčasnosti ho spievajú ľudia všetkých vrstiev a rás; speváci často zosmiešňovali vyššie vrstvy spoločnosti; preto boli ctení ako ochrancovia obyčajného ľudu; koloniálna vláda napokon schválila zákony, ktoré kontrolovali ich tvorbu a speváci naopak používali dvojzmysly, ktoré sa stali podstatným prvkom kalypsa; nakoniec speváci prispeli k slovnej zásobe hovorovej reči na Antilách; v poslednom čase sa vyvinul rad žánrov a hybridov kalypsa; pozri *Amerika Latinská*

kalypteres/kalyptra - strešná škridla *gréckeho chrámu*; pozri *škridla*